

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Propositorum Romanæ sedis ut canones custodiat, è Gelasio. Quos præ ceteris sedibus exequi debet. Non sustinet quæ sunt contraria privilegiis universalis Ecclesiæ, ex eodem Gelasio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

traditionum custos, ut idem Leo loquitur.

VII. Quare sui muneric conficius, quam aliis literis auctoritate vacuam dixerat synodi Chalcedonensis definitionem, utpote Nicen canonibus contrariam, ipse in irritum mittit, id est, nullitatem declarat epistola data ad Pulcheriam Augustam, que hoc sibi gratum fore significaverat. *Concessiones vero Episcoporum*, inquit, *sanctorum canonum apud Nicam conditorum regulis repugnantes*, unita nobiscum vestre fidei pietate, in irritum mittimus, & per auctoritatem B. Petri Apostoli generali prorsus definitione cassamus; in omnibus, ecclesiasticis his legibus obsequentes, quas ad pacificationem omnium Sacerdotum per 318. antistites Spiritus sanctus instituit; ita ut si multo plures alius quam illi statuere decernerent, in nulla reverentia sit habendum quidquid fuerit a predictorum constitutione diversum. Ex quibus verbis colligitur evidentissime, non solum Leonem denerasse consensum suum novis Decretis, (qui tamen necessarius erat in hac specie, ex recepta juris regula, ut quae omnes tangunt, ab omnibus probari debeant, & è novarum legum conditione, que illos non tenent à quibus recepta non sunt) sed canonem illum B. Petri auctoritate irritum decrevisse. In qua definitione non adeo nifus est superiori quadam in synodum jurisdictione & auctoritate, quam reverentiam Nicen canonibus debitam prætendit, ut ea ratio ne se à canonis x x v i i . ipso jure nullius, ut pote Nicen regulas infringentis, approbatione excusaret. Etenim cùm Romanus Pontifex sit præcipue canonum & traditionum antiquarum custos, assertor, & executor, ad illius reatum pertinet, si in rebus gravissimis illo connivente violentur. Quare illius sententia obtinuit, adeo ut è canonum numero expunctus fuerit canon ille tantopere controversus, quemadmodum dixi cap. iii. hujus libri §. v.

C A P V T V I I I .

Synopsis.

I. *Rescripta contra canones elicita*, sunt nulla; Deoque injuriam inferunt, ex Hilaro. *Summus Pontifex*, qui est potissimum sacerdos, reus est culpe, si canones vel decreta violari finit, ex eodem Hilaro.

II. *Propositum Romana sedis ut canones custodiatur*, è Gelasio. Quos praeter ceteris sedibus exequi debet. Non sufficit que sunt contraria privilegiis universaliis Ecclesie, ex eodem Gelasio.

III. *Pontifices decretorum suorum infringere non debent*, quia sunt perpetua; & eorum violationis tendit ad religionis & Pontificum injuriam, ex Symmacho. *Qua verba, de justis decretis*, ex equitate B.

Perrilatis intelligit Hinclarus.

IV. *Statuta decessorum servare justitia suadet*; injuriamque sibi facit Rom. Pontifex, si frarum iura perturbet, è Gregorio Magno. Ideo pastor effetus, ut canones & leges non excedat, è Leone IV. In consecratione sua professionem emittebat servandi que canonice essent decretata à decessoribus suis.

V. *Summa Pontificis auctoritas & canonum observatio fianciatur decreto Concilii Florenini*, quod nondum expensum est. *Contentio inter Gracos & Latinos de primatu Papæ recensetur*. Latini eum intelligi volebant secundum dicta sanctorum. Græci, secundum canones. *Decreto statutum Pape in B. Petro traditam plenam potestatem regendi Ecclesiam*, ad eum modum quem canones & alta synodorum docent. *Corruptus leviter textus Latinus sensum mutat*. Legendum, quem ad modum & in gestis Conciliorum. *Vulgata lectio prefert*, quemadmodum etiam Graci primatum Pape colum in dicto Concilio Flor. Salvis privilegiis & juribus Patriarcharum. *Sic nostri*, Salvis Libertatibus Ecclesie Gallicanæ.

I. **L**EONEM excipit Hilarus Papa, qui candidè & ingenuè fatetur rescriptum quod à se per obreptionem contra Canones Ecclesiarumque privilegia elicitem fuerat, esse nullum, vimque regulis illatam in Domini injuriam tendere. Ingenius Ebredunensis, Alpium maritimorum provinciæ Metropolitanus, conqueritur de jure provinciæ sua imminuto ab Auxanio Episcopo, qui ab Hilaro Pontifice rescriptum aliquod impetraverat canonibus contrarium. Querelæ istius cognitionem Hilarus Episcopis quibusdam Gallicanis delegavit, his verbis: *Ita vestre caritati cognitionem adnexæ querimone delegamus*, ut nihil adversum venerandos canones, nihil contra sancte memorie decessoris mei judicium valeat, quidquid obreptum nobis esse constiterit. Nolumus namque Ecclesiarum privilegia, que semper sunt servanda, confundi; quia per hoc non minus in sanctarum traditionum delinquitur sanctiones, quam in injuriam ipsius Domini proficitur. Idem Hilarus in Concilio Romano habito anno CDLXVII. vestigia Leonis premens, in se, qui potissimum est sacerdos, reatum omnem transfert, si constitutiones canonum vel apostolicæ sedis infringi patiatur: *Nulli fas sit, sine status sui periculo, vel divinas constitutiones, vel apostolicæ sedis decreta temovere*; quia nos, qui potissimi sacerdotis administramus officia, talium transgressionum culpa respiciem, si in causis Dei desideres fuerimus inventi; quia meminimus qualiter comminetur Dominus negligenter sacerdotum. Siquidem reatu majore delinquit qui posteriori honore perfruiatur, & graviora facit vitia peccatorum sublimitas dignitatum.

II. Multus est in commendanda canonum custodia Gelasius, docetque pium & devotum esse Romanæ sedis propositum ut

Gelas. ad Episc.
Lucan. cap. XI.

paternas regulas retineat, in epistola ad Episcopos Lucaniæ: *Cum, inquit, nōbis contra salutarium reverentiam regularum cupiamus temere nihil licere, & cum sedes apostolica superior his omnibus, favente Domino, que paternis sunt canonibus praefixa, pio devotioque studeat tenere proposito, satis indignum est quenquam vel Pontificam vel ordinum subsequentium hanc observantiam refutare quam B. Petri sedem & sequi videat & docere; satisque conveniens sit ut totum corpus Ecclesie in hac subiectis observatione concordet, quam illic vice regre consipiat, ubi Dominus totius Ecclesie posuit principatum. Hic non dissimulanda videtur antiqua lectione hujus loci, que extat apud Hincmarum in opusculo & in epistola Caroli ad Hadrianum, ubi anni rōis superioris omnibus legitur, super his omnibus, id est, super his capitibus. Idem Gelasius in epistola ad Episcopos Dardaniæ: *Confidimus quod nullus jam versciter Christianus ignoraret, uniuscūjusque synodi constitutum, quod universalis Ecclesie probavit assensus, nullam magis exequi sedem præter ceteris oportere quam primam, que unamque synodum & sua auctoritate confirmat, & continuata moderatio ne custodit. Prima sedi præcipuum canonum executionem vindicat, sed eorum canonum qui jam recepi sunt, & quos universalis Ecclesie probavit assensus. Non omit tendus est locus ejusdem Gelasij: qui de privilegiis universalis Ecclesie cùm loquitur, ad Ecclesie Gallicane privilegia, qua illis accidunt, trahi non ineleganter potest: *Sedes apostolica, inquit, que privilegiis universalis Ecclesie contraria probantur, nulla ratione susinet.***

Gelasius initio To
mi de Anathema
te.

*universa que à Domini Sacerdotibus semel statuantur, perpetua sint. Quod alias contingere poterit, si successordecessoris actibus non tribuerit firmatatem, & roborando que gesta sunt, faciat rata que gesserit. Quanta enim vicarii B. Petri judicabatur reverentia, si que in sacerdotio precipiunt, eisdem transiuntibus dissolvantur? Sed prætermittenda non est Hincmaris adnotatio; qui locum istum cùm produxisset in epistola Caroli Calvi ad Hadrianum II. de justis Decretis, & que à Vicariis B. Petri ex ejus Apostoli æquitate proficeruntur, intelligendum esse Symmachum observavit his verbis: *Vniverſa, inquit (scilicet Symmachus), perpetua sint que à Domini Sacerdotibus statuantur: qui, ut Moyses, ea que statuant, ab oraculo divino suscipiunt; non que ab his statuantur, de quibus per Prophetam dicitur, *Vis qui condunt leges iniquas, & scribentes injustitiam scripserunt. Eas nihilominus que à Vicariis B. Petri constituantur, maneant inconclusas. Quia, ut Leo dicit, nec nimia est severitas, vel remissio, ubi nihil constituitur, nisi quod ex B. Petri æquitate profertur. Hæc enim scimus esse canonice, scimus esse apostolica auctoritate roborata, & apostolica sedis decreta.***

I V. Gregorius Magnus idem cum Symmacho profiteretur: *Injustitiae, inquit, acratis ordo suadet ut qui sua à successoribus desiderant mandata servari, successoris sui proculduo voluntatem & statuta custodiant. Eodem sensu ad Natalem Salonianum: *Quod dicitis nostris temporibus debere servari que à meis quoque predecessoribus tradita atque custodita sunt; abstis hoc à me, ut statuta majorum consacerdotibus meis in qualibet Ecclesia infringam, quia mihi injuriam facio, si frustum jura perturbo.**

Non descivit à sententia successorum Leo IV. cuius hæc verba referuntur apud Gratianum: *Ideo permittente Domino pastores hominum sumus effecti, ut quod patres nostri, sive in sanctis canonibus, sive in mundanis affixere legibus, excedere minimè debeamus. Contra eorum quippe saluberrima agimus instituta, si quod ipsi divino insituerunt consilio, intactum non conservamus.*

Necessitas illa servandorum canonum, solennibus Romanorum Pontificum professionibus fanciebatur, quas tempore inaugurationis sua edebant. Earum exempla pleraque extant in Annalibus Ecclesiasticis, quarum fragmentum Ivo retulit in Decreto. Iis profitentur Pontifices, omnia Decretra canonica predecessorum suorum Pontificum, que vel synodaliter statuerunt, & que probata sunt, confirmare, & indiminuta conservare, & sicut ab eis statuta sunt, in sui vigoris stabilitate custodire. Extat etiam apud Gratianum formula

Caroli Calvi
pp. ad Hadri.

Greg. I. c. 1. pp. 8.
apud Gratianum
lxxviii.

Apud Grat. 11. b.
l. c. 2. l. v.

Videbilius
l. 1. Auctio
nem an. 149.

Ivo Decret. 7. 4.
& ep. 60. R. 7.

Synodus Po
rta, exponit
confessio

gratianis
consecratio
nes Romanae
Ecclesiæ & doctri
na predicatorum

caecorum
lepidorum
litterarum formis
ruris profectis